

ODBORNÁ KONFERENCE ČESKÉ ASOCIACE ERGOTERAPEUTŮ

„Trendy v ergoterapeutické klinické praxi.“

SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ

17.- 18. 5. 2024

Místo konání: Universita Jana Evangelisty Purkyně,

Fakulta zdravotnických studií

(Sociální péče 3652/13, Ústí nad Labem, 400 11)

Program konference „Trendy v ergoterapeutické klinické praxi“

36. celostátní konference České asociace ergoterapeutů

Pátek 17. 5. 2024

- 8:30 - 9:15** Registrace účastníků konference
- 9:15 - 9:25** Zahájení konference
- 9:25 - 9:35** Garant konference děkan doc. PhDr. Michal Vostrý, Ph.D.,
doc. MUDr. Jiří Votava, CSc.
- 9:35 - 9:55** Informace z ČAE, COTEC a WFOT zdravotice
- 10:00 - 11:00** Ergoterapie u brachiálního plexu
MUDr. Ivan Humhej, Ph.D., Bc. Barbora Halamová (zvaní přednášející)
- 11:00 - 11:10** Přestávka
- 11:10 - 12:20** **ODBORNÝ PROGRAM** (čtyři přednášky + 15 min. diskuze)
- **Katedra ergoterapie FZS UJEP – tvůrčí činnost** (15 min.)
PhDr. Hana Kynštová, Ph.D., Mgr. Dana Šlechtová Ph.D., Mgr. Petra Pecharová
  - **Problematika v denním životě pacientů s dystonií** (10 min.)
Bc. Jana Vičarová
  - **Nadužívání analgetik u seniorů v ergoterapeutické péči** (10 min.)
Mgr. Lenka Freislebenová, MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D., Bc. Zuzana Rodová M.Sc.
  - **Řešení patologie pánve a trupu** (20 min.)
Libella design (hlavní sponzor)
- 12:20** **KOMENTOVANÉ POSTERY**

- 12:20 - 13:30 **Oběd + společný oběd klinických skupin + možnost navštívit odborné učebny pro výuku ergoterapie, Psychomotorickou učebnu, Laboratoř ergoterapie a Simulační učebnu**
- 13:30 - 14:10 **Péče o pacienta s dysfagií (spolupráce logopeda a ergoterapeuta)**
Mgr. Štěpánka Nerglová, Mgr. Klára Zvonková (zvaní přednášející)
- 14:10 - 15:15 ODBORNÝ PROGRAM** (čtyři přednášky + 15 min. diskuze)
- **Využití virtuální reality v terapii u pacienta s posttraumatickou parézou brachiálního plexu horního typu** (15 min.)
Mgr. Marcela Dąbrowská Ph.D., Ing. Lucie Honzíková Ph.D., Mgr. Martina Korduliaková
  - **Využití termoplastických a NRX© Strap materiálů v cílené terapii ruky – kazuistika pacienta po luxačním poranění palce** (15 min.)
Mgr. Martina Korduliaková, Bc. Nikola Nitschová, Mgr. Lucie Kroupová
  - **Historie ergodiagnostického hodnocení osob se zdravotním postižením v ČR, role ergoterapeutů** (10 min.)
Doc. MUDr. Jiří Votava, CSc.
  - **Ergodiagnostika v praxi** (10 min.)
Mgr. Marika Hrušová
- 15:15 - 15:45 Přestávka na kávu + POSTERY
- 15:45 - 16:45 Emoce a já v kontextu pracovního prostředí** (workshop)
Mgr. Alena Marie Berková (zvaný přednášející)
- 16:45 - 16:55 Ukončení prvního dne konference
- 17:00 - 18:00 Valná hromada ČAE
- 18:30 - 21:00 Společenské setkání (Replay's restaurant, Ostrčilova 983/15)
Welcome drink, krájení narozeninového dortu, tombola, bowling, neformální setkání škol

Sobota 18. 5. 2024

- 8:30 - 9:00 Registrace nových účastníků konference**
- 9:00 - 9:05 Zahájení konference**

- 9:05 - 10:35**   **ODBORNÝ PROGRAM** (pět přednášek + 15 min. diskuze)
- **Oslava 30 let ČAE** (30 min.)
- **Ergoterapie a fyzioterapie u paraplegika s amputovanou horní končetinou** (15 min.)
Bc. Alice Kordík, Mgr. Simona Havlíčková
- **Využití sensory play v ergoterapii** (10 min.)
Mgr. Denisa Schneiderová
- **Ambulantní ergoterapie ve zdravotnickém zařízení** (10 min.)
Bc. Iva Hlavsová
- **Profil uchazeče o studium na vysoké škole zdravotnického zaměření (i ergoterapie) aneb...** (10 min.)
Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D., MUDr. et Bc. Petra Sládková, Ph.D., Tereza Sládková, Hana Prášilová
- 10:35 - 10:55**   **Přestávka na kávu + POSTERY**
- 10:55 - 12:10**   **ODBORNÝ PROGRAM** (čtyři přednášky + 15 min. diskuze)
- **Trendy v ergoterapii u osob s roztroušenou sklerózou** (15 min.)
Mgr. Eliška Rotbartová
- **Nekoitální praktiky jako možnost v řešení vlastní sexuality, u lidí s těžkým fyzickým znevýhodněním** (15 min.)
Bc. Iva Hradilová
- **Kernel Therapy aneb je to Pecka** (10 min.)
Bc. Ladislava Chanovická
- **NIDU – smyslová pomůcka pro kvalitnější život** (20 min.)
Feri Farkas, zakladatel a odborný poradce společnosti Nidū® (generální partner)
- 12:10 - 13:10**   **Oběd + postery + možnost navštívit odborné učebny pro výuku ergoterapie, Psychomotorickou učebnu, Laboratoř ergoterapie a Simulační učebnu**
- 13:10 - 13:50**   **Představení technologie 3D tisku, možnosti využití ve zdravotnictví, uplatnění v ergoterapii** (30 min. + 10 min. diskuze)
Mgr. Klára Gazdová (zvaný přednášející)

- 13:50 - 14:40**   **ODBORNÝ PROGRAM** (čtyři přednášky + 10 min. diskuze)
- **Ergoterapeutická intervence v domácí péči** (10 min.)
Mgr. Ondřej Vacek, Mgr. Radka Beranová
  - **Zpátky za volant, aneb využití autotrenažeru v Centru neurorehabilitace pro osoby se získaným poškozením mozku ERGO Aktiv, o.p.s.** (10 min.)
Mgr. Eliška Burdová, Bc. Natálie Hůrková
  - **Prehabilitace z pohledu ergoterapeuta** (10 min.)
Mgr. Lenka Freislebenová, MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D., MUDr. Bc. Marie Tichá
  - **Využití kanabidiolu při ergoterapeutické intervenci u spastické parézy horní končetiny** (10 min.)
Bc. Daniel Chynorai
- 14:40 - 14:50**   **Přestávka**
- 14:50 - 15:50**   **Ramena a dech (myofasciální podklad dechových restrikcí)** (praktický workshop)
Bc. Štěpán Haškovec (zvaný přednášející)
- 15:50 - 16:05**   Ukončení konference / předání certifikátů

Postery

- **Temná stránka zaměstnávání (Dark side occupations) z pohledu českých ergoterapeutů – dotazníkové šetření**
Zuzana Rodová M.Sc., Olga Nováková M.Sc., Mgr. Kateřina Vondrová, doc. Mgr. Vladimír Rogalewicz, CSc.
- **Zkušenosti českých ergoterapeutů s videomanuálem a zvukovými nahrávkami k České rozšířené verzi manuálu pro Purdue Pegboard Test (PPT): Model 32020A**
Mgr. Zita Matoušová, Mgr. Kateřina Vondrová, Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Šárka Strubinská, Bc. Anna Sedlecká, doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D.

Sborník příspěvků z konference České asociace ergoterapeutů

Kolektiv autorů

Příspěvky byly předneseny na **odborné konferenci České asociace ergoterapeutů**

Sborník příspěvků uspořádaly: Bc. Zuzana Rodová, M.Sc., Bc. Olga Nováková, M.Sc.

Vydavatel: Česká asociace ergoterapeutů, Albertov 2049/7, 128 00 Praha 2,
www.ergoterapie.cz, info@ergoterapie.org

Publikace neprošla jazykovou a redakční úpravou, ani autorskými korekturami. Organizační výbor a vydavatel nenesou odpovědnost za údaje a názory autorů jednotlivých příspěvků. Sazba byla provedena ze zasláných dokumentů dodaných autory jednotlivých příspěvků. Autoři příspěvků souhlasí s umístěním sborníku v Národním úložišti šedé literatury Národní technické knihovny.

Organizační výbor konference:

Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D., Mgr. Klára Shejbalová, Mgr. Pavlína Gašparová, Bc. Mgr. Anna Rejtarová, Mgr. Michaela Ondráčková, Dis., Mgr. Bc. Klára Zvonková, Mgr. Radka Beranová, Dis., Mgr. Petra Pecharová, Mgr. Pavlína Kořánová

Programový výbor konference:

Bc. Bc. Zuzana Rodová, M.Sc., PhDr. Hana Kynštová, PhD., doc. MUDr. Jiří Votava, CSc., Mgr. Bc. Klára Zvonková, Bc., Bc. Olga Nováková, M.Sc., Mgr. Bc. Anna Rejtarová, Mgr. Darina Iskendri, Mgr. Eliška Burdová

Vydání 1., Praha, 5/2024

© Česká asociace ergoterapeutů, 2024

ISBN 978-80-907920-4-4

Obsah

Katedra ergoterapie FZS UJEP – tvůrčí činnost	9
PhDr. Hana Kynštová, Ph.D., Mgr. Dana Šlechtová Ph.D., Mgr. Petra Pecharová.....	9
Problematika v denním životě pacientů s dystonií.....	10
Bc. Jana Vičarová.....	10
Nadužívání analgetik u seniorů v ergoterapeutické péči.....	11
Mgr. Lenka Freislebenová, MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D., Bc. Zuzana Rodová M.Sc.	11
Péče o pacienta s dysfagií (spolupráce klinického logopeda a ergoterapeuta)	12
Mgr. Štěpánka Nerglová, Mgr. et Bc. Klára Zvonková	12
Využití virtuální reality v terapii u pacienta s posttraumatickou parézou brachiálního plexu horního typu.	13
Mgr. Marcela Dąbrowská Ph.D., Ing. Lucie Honzíková Ph.D., Mgr. Martina Korduliaková	13
Využití termoplastických a NRX© Strap materiálů v cílené terapii ruky – kazuistika pacienta po luxačním poranění palce.	14
Mgr. Martina Korduliaková, Bc. Nikola Nitschová, Mgr. Lucie Kroupová	14
Historie ergodiagnostického hodnocení osob se zdravotním postižením v ČR, role ergoterapeutů.....	15
Doc. MUDr. Jiří Votava, CSc.....	15
Ergodiagnostika v praxi.....	16
Mgr. Marika Hrušová	16
„Emoce a já v kontextu pracovního prostředí“	17
Mgr. Alena Marie Berková.....	17
Ergoterapie a fyzioterapie u paraplegika s amputovanou horní končetinou	18
Bc. Alice Kordík, Mgr. Simona Havlíčková	18
Využití sensory play v ergoterapii	19
Mgr. Denisa Schneiderová	19
Ambulantní ergoterapie ve zdravotnickém zařízení.....	20
Bc. Iva Hlavsová.....	20
Profil uchazeče o studium na vysoké škole zdravotnického zaměření (i ergoterapie) aneb.....	21
Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D., MUDr. et Bc. Petra Sládková, Ph.D., Tereza Sládková, Hana Prášilová	21
Trendy v ergoterapii u osob s roztroušenou sklerózou.....	22
Mgr. Eliška Rotbartová.....	22
Nekoitální praktiky jako možnost v řešení vlastní sexuality, u lidí s těžkým fyzickým znevýhodněním.	23

Bc. Iva Hradilová.....	23
Kernel Therapy aneb je to Pecka.....	24
Mgr. Ladislava Chanovická.....	24
Představení technologie 3D tisku, možnosti využití ve zdravotnictví, uplatnění v ergoterapii.....	25
Mgr. Klára Gazdová	25
Ergoterapeutická intervence v domácí péči.....	26
Mgr. Ondřej Vacek, Mgr. Radka Beranová.....	26
Zpátky za volant, aneb využití autotrenažeru v Centru neurorehabilitace pro osoby se získaným poškozením mozku ERGO Aktiv, o.p.s.....	27
Mgr. Eliška Burdová, Bc. Natálie Hůrková.....	27
Prehabilitace z pohledu ergoterapeuta.....	28
Mgr. Lenka Freislebenová, MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D., MUDr. Bc. Marie Tichá ...	28
Využití kanabidiolu při ergoterapeutické intervenci u spastické parézy horní končetiny	29
Bc. Daniel Chynorai	29
Temná stránka zaměstnávání (Dark side occupations) z pohledu českých ergoterapeutů - dotazníkové šetření	30
Zuzana Rodová M.Sc., Olga Nováková M.Sc., Mgr. Kateřina Vondrová, doc. Mgr. Vladimír Rogalewicz, CSc.....	30
Zkušenosti českých ergoterapeutů s videomanuálem a zvukovými nahrávkami k České rozšířené verzi manuálu pro Purdue Pegboard Test (PPT): Model 32020A.....	31
Mgr. Zita Matoušová, Mgr. Kateřina Vondrová, Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Šárka Strubinská, Bc. Anna Sedlecká, doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D.	31

Název příspěvku: Katedra ergoterapie FZS UJEP – tvůrčí činnost

Autor: PhDr. Hana Kynštová, Ph.D., Mgr. Dana Šlechtová Ph.D., Mgr. Petra Pecharová

Pracoviště: Katedra ergoterapie, Fakulta zdravotnických studií Univerzity Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem

Kontakt: petra.pecharova@ujep.cz

Klíčová slova: ergoterapie, interní grantová soutěž, tvůrčí a vzdělávací činnost

Abstrakt:

Příspěvek seznamuje s tvůrčí činností Katedry ergoterapie Fakulty zdravotnických studií UJEP v Ústí nad Labem. Katedra ergoterapie se snaží v rámci tvůrčí činnosti rozvíjet spolupráci studentů s odbornými asistenty katedry. Studenti se zapojují do Studentské grantové soutěže, která si klade za cíl podpořit zájem studujících o výzkum a ověřování teoretických poznatků v praxi. Získané zkušenosti následně studenti využívají při tvorbě bakalářských prací. Odborní asistenti katedry mají možnost zapojení se do interních fakultních a univerzitních projektů a v rámci širší spolupráce se zapojují do projektové činnosti agentur v České republice. Dalšími oblastmi, kterým se katedra věnuje v rámci tvůrčí činnosti, je doplňková činnost a spolupráce s dalšími organizacemi v rámci Ústeckého kraje. Studentské projekty jsou vedeny akademickými pracovníky katedry a často ve spolupráci se zdravotnickými a sociálními zařízeními. Cílovou skupinou jsou především osoby v seniorském věku, osoby s dlouhodobou duševní nemocí a děti s opožděným psychomotorickým vývojem. Především díky kvalitnímu vybavení odborných učeben, laboratoře a psychomotorické tělocvičny mohou studenti i akademičtí pracovníci pracovat na projektech zaměřených na rozvoj kognitivních funkcí, motorických dovedností, na výcvik jemné motoriky a sebeobsluhy u klientů různých věkových kategorií s různými diagnózami. V rámci příspěvku budou jednotlivé projekty, grantové soutěže, spolupráce s organizacemi Ústeckého kraje a doplňková činnost katedry podrobněji představeny.

Název příspěvku: Problematika v denním životě pacientů s dystonií

Autor: Bc. Jana Vičarová

Pracoviště: patientská organizace

Kontakt: jana.vicarova@dystonia.cz

Klíčová slova: dystonie, poruchy pohybu, myoklonus, mimovolní pohyby

Abstrakt:

Pacientská organizace Dystonie – rodina spolu, z.s. má celorepublikovou působnost. Je členem evropského společenství Dystonia Europa, členem Národní Asociace pro patientské organizace a členem České asociace pro vzácná onemocnění. Cílem prezentace je přiblížit ergoterapeutům problematiku v denní životě pacientů s dystonií podle typu postižení, které jsou patientské organizaci důvěrně známé a podnítit k odborné diskusi, jak pomoci těmto pacientům, kteří nejsou z ordinací lékařů odesíláni k ergoterapii, ačkoli je dystonie neléčitelná a potlačují se jen její symptomy (více či méně úspěšně). Autorka představí, jakou náhodou se dostala k péči ergoterapeutky a co z této spolupráce vytěžila do svého dalšího života s dystonií. Představí další metody pomoci při zvládnání denních aktivit a jejich úspěšnost. Čerpá z dotazníkového šetření mezi vzorkem pacientů podle typu postižení, ale hlavně z osobního setkávání s pacienty a sdílení problémů. Výsledkem několikaletého sledování problémů a projevů dystonií v běžném denním životě je přesvědčení, že poskytování péče dystonikům, nejen v rehabilitaci, ale zejména v ergoterapii naprosto chybí. Některá zjištění jsou publikována v knížce Nápadník pro život s dystonií, která byla vydána v malém nákladu v listopadu 2023.

Název příspěvku: Nadužívání analgetik u seniorů v ergoterapeutické péči

Autor: Mgr. Lenka Freislebenová^{1,2}, MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.^{1,3,4} Bc. Zuzana Rodová M.Sc.^{1,2}

Pracoviště: 1. Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN, Praha, Česká republika, 2. Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN, Praha, Česká republika, 3. Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni, Česká republika 4. Oddělení fyziatrie a léčebné rehabilitace FNB, Praha, Česká republika

Kontakt: lenka.freislebenova@bulovka.cz

Klíčová slova: Ergoterapie, senioři, nadužívání analgetik, adiktologie

Abstrakt:

Ergoterapii je možné aplikovat ve všech věkových kategoriích. Jedna z důležitých oblastí ergoterapie je práce se seniory. Tito nečítka užívají různé kombinace i velké množství léků, dochází k polypragmázií. Samotní senioři si stěžují při terapii hlavně na bolesti pohybového aparátu, které jim limitují jejich vlastní soběstačnost. Senioři jsou vystaveni velkému riziku vzniku závažných problémů v důsledku dlouhodobého užívání analgetik, zejména pak opioidů. Jedná se především o poruchy chování, psychické poruchy a snížení mobility, která může výrazně omezit soběstačnost (Kakatkar et al., 2022). Zkušenosti z praxe autorů ukazují, že bolesti jsou bohužel řešeny často pouze farmakologicky s poukazováním na jejich neřešitelnost jinou cestou, vždyť přeci bolesti od určitého věku k životu patří, je třeba si na bolest „zvyknout“. Právě bolest ale limituje možnosti jedinců, jak žít kvalitní život i v pokročilém seniorském věku. Případová studie představuje multidisciplinární přístup k péči o pacienty, kteří se potýkají se závislostí na analgetikách.

Literatura: Kakatkar et al., (2022). Prescription analgesic overuse in older adults: Can we mitigate this growing problem?. *Aging Medicine*. 5(4), 294-296.

Název zvané přednášky: Péče o pacienta s dysfagií (spolupráce klinického logopeda a ergoterapeuta)

Autoři: Mgr. Štěpánka Nerglová, Mgr. et Bc. Klára Zvonková

Pracoviště: Krajská zdravotní, a.s., Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o.z. - Rehabilitační oddělení

Kontakty: stepanka.nerglova@kzcr.eu, zvonkova@ergoterapie.cz

Klíčová slova: dysfagie, klinický logoped, ergoterapeut, interdisciplinární spolupráce

Abstrakt:

Dysfagie neboli porucha polykání tuhé stravy, tekutin či jejich kombinace je diagnózou, se kterou se klinický logoped a ergoterapeut setkává v rámci své každodenní klinické praxe. Jedná se o velmi častou a závažnou komplikaci u pacientů po prodělané cévní mozkové příhodě a po operacích krční páteře předním přístupem. Může být také dalším ze symptomů neurologických onemocnění, např. roztroušené sklerózy či parkinsonovy choroby. V rámci diferenciální diagnostiky může být také jedním z prvotních ukazatelů amyotrofické laterální sklerózy či myasthenie gravis.

Porucha polykání výrazně snižuje kvalitu života pacientů. K nejvyšším rizikům s tím spojeným je riziko sociální izolace a tendence k nižšímu sebehodnocení člověka. Ovlivněn je nejen život pacienta, ale i jeho úzkého okolí. Včasná diagnostika klinického logopeda a jeho úzká spolupráce s ergoterapeutem v rámci terapie eliminuje riziko vzniku pneumonie, malnutrice a dalších komplikací.

Léčba dysfagie vyžaduje interdisciplinární přístup a spolupráce klinického logopeda nejen s ergoterapeutem je zde velmi zásadní. Tato spolupráce probíhá již od samotné identifikace potenciálního pacienta s dysfagií až po následný terapeutický proces, kde se činnost těchto dvou profesí proplétá a vzájemně doplňuje. Tímto krátkým sdělením bychom rády odbornou veřejnost seznámily s naší každodenní praxí a fungováním péče o pacienty s dysfagií v Masarykově nemocnici. Rády bychom poukázaly na kompetence obou profesí a jejich nezastupitelnou roli v péči o pacienta s dysfagií.

Název příspěvku: Využití virtuální reality v terapii u pacienta s posttraumatickou parézou brachiálního plexu horního typu.

Autor: Mgr. Marcela Dąbrowská Ph.D., Ing. Lucie Honzíková Ph.D., Mgr. Martina Korduliaková

Pracoviště: LF Ostravská univerzita

Kontakt: marcela.dabrowska@osu.cz

Klíčová slova: virtuální realita, soběstačnost, kvalita života, paréza brachiálního plexu

Abstrakt:

Následky traumatu mohou vést k závažným neurologickým deficitům a mají významný dopad na soběstačnost a kvalitu života. Rehabilitace založená na virtuální realitě (VR) má potenciál tyto modalitty ovlivnit. Cílem studie bylo zhodnotit účinek terapie ve VR u pacienta s posttraumatickou parézou brachiálního plexu horního typu. K posouzení aktivity vybraných svalů horní končetiny byla využita povrchová elektromyografie přístrojem TeleMyo 2400 T G2 se softwarem MR3 (NORAXON USA Inc., Scottsdale, Arizona) a standardizovaný dotazník kvality života. Tato technologie umožnila objektivní měření a monitorování pokroku pacienta během terapie. Terapie ve VR poskytla prostředí, které bylo interaktivní, pohlcující a přizpůsobitelné individuálním potřebám pacienta. Použití virtuální reality umožnilo simulaci scénářů ze skutečného světa, což pomáhalo pacientovi při fyzické, kognitivní a pracovní terapii. Tento přístup umožnil pacientovi opětovně získat nebo obnovit ztracené motorické dovednosti, což je zásadní pro zlepšení jeho soběstačnosti a kvality života. Terapie ve VR má potenciál významně ovlivnit rehabilitaci pacientů s neurologickým deficitem v důsledku traumatu, což může mít pozitivní dopad na jejich soběstačnost a celkovou kvalitu života

Název příspěvku: Využití termoplastických a NRX© Strap materiálů v cílené terapii ruky – kazuistika pacienta po luxačním poranění palce.

Autor: Mgr. Martina Korduliaková^{1,2}, Bc. Nikola Nitschová¹, Mgr. Lucie Kroupová¹

Pracoviště: 1. Mezioborová ambulance pro terapii poranění ruky FN Ostrava, Klinika rehabilitačního a tělovýchovného lékařství FN Ostrava a LF OU, 2. LF OU, Klinika rehabilitačního a tělovýchovného lékařství FN Ostrava a LF OU

Kontakt: martina.korduliakova@seznam.cz

Klíčová slova: ergoterapie, luxace palce, termoplastické dlahy, NRX© Strap materiály

Abstrakt:

Úvod

Mezi časté poranění v oblasti ruky patří luxační poranění palce. Velmi typickým mechanismem poranění tohoto typu je pád na lyžích, ale i úraz při mnoha jiných sportech a denních aktivitách. Nedílnou součástí obnovy hybnosti a stability palce je řízená individuální ergoterapie, při které lze velmi efektivně využít termoplastické a NRX© Strap materiály k výrobě individuálních dlah a ortéz.

Metodika

Prezentace kazuistiky slečny po pádu při sportu. Diagnostikována luxace MCP kloubu palce PHK s nutností otevřené repozice. Pro nestabilitu opakovaně otevřená repozice s transfixací K drátem a ošetřením kompletní ruptury ulnárního kolaterálního vazy MCP kloubu palce. Po sejmutí sádrové imobilizace se rozvíjí Swan neck deformita palce. Kazuistika seznamuje s procesem řízené ergoterapie, kde vedle široké škály terapeutických metod, byly využívány polohovací statické i funkční dlahy a ortézy z termoplastických a NRX© Strap materiálů.

Výsledek

Výsledkem kvalitní součinnosti péče chirurga ruky a ergoterapeuta bylo docíleno funkční hybnosti a kvalitní stability palce dominantní končetiny, která nadále neomezuje pacientku ve sportovních aktivitách a nesnižuje kvalitu života.

Závěr

Významné zkvalitnění péče v oblasti terapie ruky zajišťuje komunikace chirurga, ergoterapeuta popř. ortoprotetika v rámci multidisciplinární spolupráce a zejména znalost, a především možnost výroby termoplastických dlah a individuálních ortéz přímo ergoterapeutem v rámci terapie ruky v jeho ambulanci.

Název příspěvku: Historie ergodiagnostického hodnocení osob se zdravotním postižením v ČR, role ergoterapeutů.

Autor: Doc. MUDr Jiří Votava, CSc

Pracoviště: Katedra ergoterapie, Fakulta zdravotnických studií UJEP v Ústí nad Labem.

Kontakt: jiri.votava@volny.cz

Klíčová slova: ergodiagnostika, osoba se zdravotním postižením, ergoterapeut

Abstrakt:

Autor popisuje více než 40 let vývoje hodnocení a následně podpory těžce postižených osob v oblasti pracovního uplatnění. Pojem ergodiagnostika u nás zavedl prof. Jan Pfeiffer od r. 1981 jako program hodnocení osob s těžkým zdravotním postižením v Praze na Albertově s cílem jejich kvalitního pracovního uplatnění. Autor se účastnil tohoto programu od počátku, kdy byli hodnoceni především vozíčkáři se zájmem o práci v podniku Meta a dále starší studenti a absolventi Jedličkova ústavu, nejčastěji s diagnózou DMO. Ergoterapeuti byli od počátku významnými členy rehabilitačního týmu a průběžně se rozvíjel program jejich hodnocení, který obsahoval m.j. hodnocení soběstačnosti a určování pracovních předpokladů modelovými činnostmi v ergoterapeutických dílnách. Výsledek hodnocení byl uzavřen na klinické konferenci, pacientovi oznámen a následně byl pacient dlouhodobě podporován ve snaze o pracovní uplatnění. Tyto zkušenosti byly prezentovány v r. 1997 v publikaci, která vyvolala zájem na dalších rehabilitačních pracovištích. V letech 2006-8 pak proběhl celostátní projekt RAP, na kterém se podílela nejen rehabilitační pracoviště z 5 krajů, ale i výrobní družstva a další zaměstnavatelé OZP. Cílem dalšího projektu Pregnet (2012-14) bylo zavést ergodiagnostické hodnocení na rehabilitační pracoviště ve všech krajích. Na rozdíl od našeho původního programu probíhá toto hodnocení pouze na vyžádání Úřadů práce. Část vytvořených ergodiagnostických pracovišť však už toto hodnocení neprovádí. V letech 2020-22 pak proběhl další projekt na hodnocení pracovních možností ve třech Pracovně rehabilitačních střediscích, opět s účastí ergoterapeutů. V diskusi autor uvádí současnou situaci v oblasti zaměstnávání OZP, roli ergoterapeutů a možné budoucí perspektivy.

Název příspěvku: Ergodiagnostika v praxi

Autor: Mgr. Marika Hrušová

Pracoviště: Rehabilitační klinika FN Hradec Králové

Kontakt: marika.hrusova@seznam.cz

Klíčová slova: IWS, pracovní proces, předpracovní rehabilitace

Abstrakt:

Ergodiagnostika je významnou součástí koordinované rehabilitace. Jedná se o soubor vyšetření, která objektivně zhodnotí schopnost klienta k práci. Na testování se podílí proškolený interdisciplinární tým (rehabilitační lékař, fyzioterapeut, ergoterapeut, psycholog a další). Rehabilitační klinika Fakultní nemocnice Hradec Králové patří mezi ergodiagnostická centra v České republice. Pracoviště bylo vybaveno v roce 2008 v rámci projektu EQUAL. Rozvoj ergodiagnostiky na klinice se plně rozjelo v posledních letech. Naše centrum spolupracuje s Úřadem práce, testuje klienty a pomáhá s jejich zařazením do pracovního procesu. Provádí se testování klientů zařazených do ergodiagnostiky pracovníky úřadu práce z Královéhradeckého kraje. S pracovníky úřadu práce se pravidelně scházíme na společných setkáních, kde máme zpětnou vazbu o klientech a jejich úspěšném zařazení do pracovního procesu. Zároveň probíráme kritéria výběru klientů k testování. Jedná se o náročné dvoudenní testování, kdy základní metodika je Iserhagen Work System (IWS) a další testy. Klient je testován v různých pracovních pozicích a s různými zátěžemi. Poté se vypracuje závěrečná zpráva, na které se podílí celý tým a doporučuje vhodné zátěže, pozice a úpravy pracovního prostředí. Testování je úspěšné, pokud je klient motivovaný vrátit se do pracovního procesu. V přednášce budou prezentovány poznatky z praxe našeho ergodiagnostického centra, jak úspěšné výsledky testování, tak i problematika nemotivovaných či nevhodně zvolených klientů. Ergodiagnostika je ukázkou, jak je důležitá kooperace v rámci koordinované rehabilitace. Prolínají se zde léčebná a pracovní rehabilitace a je třeba sladit pohledy obou oblastí na klienta, protože nám to ulehčí testování klientů do budoucna a zároveň zvýší zařazení více klientů do pracovního procesu.

Název workshopu: „Emoce a já v kontextu pracovního prostředí“

Autoři: Mgr. Alena Marie Berková

Pracoviště: Terapeutické centrum Á-jem, Bateau z.s.

Kontakt: amberkova@seznam.cz

Klíčová slova: ergoterapie, emoce, emotivita, hranice, sebehodnota, nastavení hranic, pracovní psychohygienu, psychosomatika, stres, stress management, psychologie, psychologie stresu, psychoterapie, úzkost, terapie úzkostí, práce s klientem, asertivní komunikace, pracovní kolektiv, relaxační techniky, autogenní trénink, jacobsonova progresivní relaxace, meditace, mindfulness

Abstrakt:

Vlastní emotivita je nedílnou součástí naší pracovní náplně a především pracovního výkonu, proto by měla být naší prioritou zejména péče o vlastní duševní zdraví. Necítíme-li se v pracovním prostředí dobře, pravděpodobně se to odrazí i na kvalitě našeho výkonu a na našem vztahu k pacientům. Aby ergoterapeutická profese skutečně plnila svůj účel a poslání, je potřeba pečovat i o další, často skryté, oblasti této péče.

Víte, jaké emoce ve Vás vzbuzuje kontakt s každým jedním pacientem? Umíte s těmito emocemi pracovat tak, aby pozitivně ovlivnily Váš pracovní výkon a Vy se v tomto kontaktu cítili dobře?

Práce s emocemi zcela nepochybně souvisí s nastavením vlastních hranic, a to jak v rámci pracovního kolektivu, tak ve vztahu s pacientem. Abychom mohli efektivně nastavit své hranice s druhými, potřebujeme nejen vnímat vlastní emoce, ale měli bychom si osvojit základy asertivní komunikace.

V povolání, které vyžaduje úzký kontakt s lidmi, a to zejména ve zdravotnickém sektoru, může přijít období, kdy pochybujeme o své práci, o svém výkonu. Pracovní prostředí se pro nás stává zdrojem stresu či nepohody. Takový pracovník se tak ocitá v ohrožení vyhořením. Proto je zcela nezbytné, osvojit si principy práce se stresem a úzkostí. Vnímat své vlastní tělo a rozpoznat projevy negativních emocí včas, aby nebyl narušen vztah s pacientem.

Cílem workshopu je seznámení s technikami zvládnutí vlastní emotivity, bezpečné nastavení hranic a s tím spjaté osvojení si asertivní komunikace. Součástí bude i praktický nácvik krátkých, ale efektivních relaxačních technik k navození pocitu uvolnění a posílení vnímání vlastního těla.

Název příspěvku: Ergoterapie a fyzioterapie u paraplegika s amputovanou horní končetinou

Autor: Bc. Alice Kordík, Mgr. Simona Havlíčková

Pracoviště: ParaCENTRUM Fenix, z.s.

Kontakt: kordik@pcfenix.cz

Klíčová slova: ergoterapeut, fyzioterapeut, soběstačnost, Fenix, poranění míchy, polytrauma, amputace, náročnost a úskalí terapie

Abstrakt:

V našem zařízení se věnujeme klientům po poranění páteře a míchy. Klienti k nám přichází s různými potřebami, zakázkami a cíli. Ve spolupráci s kolegy se snažíme poskytnout klientům komplexní péči, která vede ke zvýšení jejich soběstačnosti a zlepšení celkového stavu. Jedním z našich klientů je i DV, paraplegik, který v důsledku motonehody nejen skončil na vozíku, ale vzhledem k závažnosti poranění mu byla amputována levé horní končetina. V rámci prezentace bychom Vám rády přednesly jeho kazuistiku. V naší prezentaci bude popsána cesta, která klienta dovedla ze spinální jednotky FN Brno Bohunice až na rehabilitace do ParaCENTRA Fenix a popíšeme průběh ergoterapie a fyzioterapie u pana DV z krátkodobého i dlouhodobého hlediska. Popíšeme techniky a metody, které při rehabilitaci využíváme. Z pohledu ergoterapeuta i fyzioterapeuta bude nastíněna náročnost a úskalí terapie vzhledem k absenci levé horní končetiny obecně. Dále popíšeme úskalí a problémy, na které jsme narazily při práci konkrétně s tímto klientem, a to subjektivně z našeho pohledu. V rámci práce s klientem se věnujeme komplexně jeho vzniklému stavu – péče o jizvu, snaha o udržení kloubních rozsahů, nácviky přesunů, edukace rodiny. Do terapií se snažíme zakomponovat i přání klienta a jeho aktuální stav a požadavky. Samozřejmě je nutné zmínit i důležitost propojení jednotlivých složek rehabilitace a mezioborové spolupráce (sociální rehabilitace, ergoterapie, fyzioterapie). Na závěr bude zhodnocena dosavadní léčba a budou nastíněny léčebné plány do budoucna. Léčebné plány se týkají dalšího postupu v PCF, ale i nastínění dalších „úkolů“ pro klienta, které povedou ke zlepšení jeho stavu.

Název příspěvku: Využití sensory play v ergoterapii

Autor: Mgr. Denisa Schneiderová

Pracoviště: Fakultní nemocnice Ostrava, tč. rodičovská dovolená

Kontakt: de.schneiderova@gmail.com

Klíčová slova: sensory play, smyslohraní, messy play, smyslové dovednosti, open ended game, otevřená hra

Abstrakt:

Sensory play, jinak také messy play či českým ekvivalentem smyslohraní, je forma otevřené hry, při které se využívají nejrůznější aktivity zaměřené na stimulaci a rozvoj smyslových schopností u dětí. Při smyslohraní se cílí na všech pět smyslů - hmat, čich, chuť, zrak a sluch. Pro stimulaci smyslů se používají různé textury, materiály, barvy, zvuky, vůně a pomůcky. Sensory play má terapeutický i relaxační účinek. Pomáhá ke zklidnění, získání pocitu bezpečí a pohody, podporuje emoční a sociální vývoj a kognitivní funkce. Má také vliv na rozvoj kreativity a jemné motoriky. V podstatě můžeme říci, že nemá jasně daná pravidla. Funguje tedy na principu open ended game - již zmíněná otevřená hra. Existuje široká škála materiálů a pomůcek, které lze při sensory play použít. Každý z těchto materiálů poskytuje jedinečné sensorické podněty. Výhodou je, že mnoho z nich si můžeme jednoduše vyrobit sami z lehce dostupných surovin. Cílem příspěvku je seznámit účastníky konference s možností využití sensory play v ergoterapii, nabídnout především praktické ukázky nejen různých možností her, materiálů a pomůcek, ale také nastínit myšlenku přesahu při využití v terapii s dospělými pacienty.

Název příspěvku: Ambulantní ergoterapie ve zdravotnickém zařízení

Autor: Bc. Iva Hlavsová

Pracoviště: Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje

Kontakt: hlaholice@post.cz

Klíčová slova: ergoterapie, ambulantní terapie

Abstrakt:

Ambulantní ergoterapie ve zdravotnických zařízeních v ČR se postupně dostává do popředí a je to trend doby. V některých zdravotnických zařízeních je ambulantní ergoterapie již delší dobu součástí poskytované zdravotní péče, nicméně někde je na počátku a někde se o ní zatím jen uvažuje. Zdravotnická zařízení si začínají uvědomovat, že ergoterapie je další možností získávání financí od pojišťoven a z toho pramení i větší tlak na ergoterapeuty ohledně poskytování ambulantní péče. Ve svém příspěvku bych chtěla nastínit aktuální situaci z velké oblastní nemocnice (okres Kladno 168.000 obyvatel), sdílet informace od vzniku ambulantní ergoterapie až po běžný provoz v průběhu 3 let. V ambulanci jsou na ergoterapeuta kladeny trochu jiné nároky než na lůžkové části a to multioborovost, rychlá diagnostika, rychlé rozhodování o vhodné terapii, doporučení cvičení na doma a současně administrativa. Nutná je také spolupráce a vzájemná komunikace s rehabilitačními lékaři a jinými odborníky. Na závěr uvedu kazuistiku pacienta typického v ambulantní ergoterapii s ortopedickou diagnózou.

Název příspěvku: Profil uchazeče o studium na vysoké škole zdravotnického zaměření (i ergoterapie) aneb.....

Autor: Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D.,² MUDr. et Bc. Petra Sládková, Ph.D.,¹ Tereza Sládková, Hana Prášilová

Pracoviště: 1. Klinika Adiktologie 1. LF UK, 2. Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK

Kontakt: katerina.svecena.lf1@seznam.cz

Klíčová slova: studium, studium na vysoké škole, ergoterapie, profil uchazeče, motivace

Abstrakt:

Úvod Nelékařské zdravotnické obory v posledních letech soupeří o počty studentů na vysokých školách. Mnohdy se v praxi oddělují problémy vyskytující se v odborné praxi a ve školství mezi jednotlivé subjekty, školy, asociace, ministerstva s tím, že tento problém se týká jednoho konkrétního subjektu. Reálně toto však není v praxi podstatné. Pokud je nedostatek uchazečů o obor a obor sám se na vysoké škole neudrží z důvodu nedostatku zájmu uchazečů, zanikne postupně tento obor i v praxi, protože nebude dostatek praktikujících odborníků – např. ergoterapeutů. Použité metody Pro účely příspěvku byl použit dotazník, který byl aplikován u uchazečů o studium zdravotnických oborů na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Vyhodnocení samotného dotazníku probíhalo pomocí popisné statistiky. Dále budou použity ukázky rozhovorů s budoucími potenciálními uchazeči o studium, studentkami střední a základní školy, které budou prezentovat své důvody a představy o motivaci ke studiu na vysoké škole se zdravotnickým zaměřením. Výsledky Výsledky budou prezentovány pomocí grafů a pomocí ukázek samotných rozhovorů. Závěr Je zásadně důležité myslet nejen na ergoterapeuty a další zdravotníky v praxi, ale také na jejich kvalitní přípravu ve školství. Tedy v neposlední řadě zvýšit atraktivitu oboru mezi laickou veřejností. Protože když uchazeč neví, že je možné daný obor studovat, neví ani, že se na něj může hlásit. Proto příspěvek představí profil klasických uchazečů o studium ergoterapie a další zdravotnické obory. Svou motivaci v budoucnu provádět zdravotnický obor představí také samotné studentky střední i základní školy, tedy vzorek respondentů, na které je potřeba cílit.

Název příspěvku: Trendy v ergoterapii u osob s roztroušenou sklerózou

Autor: Mgr. Eliška Rotbartová

Pracoviště: Centrum pro demyelinizační onemocnění – RS centrum, Neurologická klinika, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze; Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Kontakt: eliska.rotbartova@lf1.cuni.cz

Klíčová slova: roztroušená skleróza, ergoterapie, rehabilitace, RS centrum

Abstrakt:

Rehabilitace a komplexní péče o osoby s roztroušenou sklerózou (RS) je zajišťována specializovanými centry (RS centry), která fungují napříč Českou republikou i dalšími státy. V rámci této péče má svou významnou roli i ergoterapie, přesto však většina RS center nemá vlastního ergoterapeuta. Osoby s RS se tak setkávají s ergoterapií pouze okrajově anebo na pobytech pořádaných patientskými organizacemi. Na takových pobytech však ergoterapie probíhá často formou kreativních technik a mnohdy ji neposkytuje vystudovaný ergoterapeut, ale jiný pracovník. V důsledku toho dochází ke stigmatizaci oboru ergoterapie jako léčby prací a osoby s RS odmítají na ergoterapii v RS centrech docházet. RS je léčitelná, ale dosud nevléčitelná nemoc, která velmi ovlivňuje kvalitu života. Symptomy nemoci jsou velmi rozmanité, měnící se v průběhu let a individuální pro každého jedince. Proto i ergoterapie má u osob s RS široké uplatnění podle formy nemoci, délky trvání nemoci, přetrvávajících symptomů a dalších faktorů. Přednáška má za cíl představit komplexní rehabilitaci v RS centrech, aktuální trendy a možnosti ergoterapie vzhledem ke specifickým příznakům této nemoci jako je únava, svalová slabost, poruchy čítí a další, které významně ovlivňují výkon denních činností. Dalším úkolem příspěvku je zamyslet se nad tím, jak může ergoterapeut pomoci zvýšit kvalitu života a sebevímání jedinců s RS i přes možnou progresi onemocnění s využitím příkladů z praxe. Na základě vlastní tříleté zkušenosti v RS centru poskytne autorka příspěvku možnosti, jak podpořit vlastní roli ergoterapeuta, sebereflexi při práci s osobami s RS a jak posílit svou profesní identitu v RS centru.

Název příspěvku: Nekoitální praktiky jako možnost v řešení vlastní sexuality, u lidí s těžkým fyzickým znevýhodněním.

Autor: Bc. Iva Hradilová

Pracoviště: Centrum Paraple o.p.s

Kontakt: iva.hradilova@paraple.cz

Klíčová slova: Sexualita, nekoitální praktiky, ergoterapie, poradenství, zdravotní znevýhodnění

Abstrakt:

Sexualita lidí se zdravotním znevýhodněním má svá specifika. Jejich pochopení může být cestou k podpoře či naplnění potřeb právě těchto lidí. I přes svá specifika, která nesou jednotlivá zdravotní omezení, jsou práva na sexuální život a pojetí sexuality ve vztahu k člověku naprosto totožné. Vzhledem k tomu, je třeba dát značnou pozornost oblasti sexuální rehabilitace, v níž má ergoterapeut jedinečnou roli. V Centru Paraple je oblast sexuality lidí po poškození míchy brána jako jedna ze základních. Podpora jedince s limity v oblasti sexuality je různá a odvíjí se od identifikace problémových oblastí. Jednou z oblastí podpory jsou bez diskuse i nekoitální praktiky. Mezi nekoitální praktiky, řadíme veškeré praktiky, které nezahrnují koitus, tedy pohlavní styk, při kterém dochází k penetraci. Konkrétním příkladem jsou techniky masturbační, petting, necking, ale také Tantra. Těmto technikám a přístupům u lidí se zdravotním znevýhodněním se věnovali například Dr. Barry Komisaruk či sexuolog Dr. Mitchell Tepper. Pro některé klienty mohou být cestou k objevování nové sexuality, pro některé mohou být i jejím cílem. Autorka by ráda ukázala, jaké možnosti má ergoterapeut v řešení této oblasti v rámci sexuální rehabilitace. Co vše zahrnuje oblast podpory a poradenství. Součástí prezentace budou i ukázky vhodných sexuálních pomůcek, které jsou specifické pro lidi se zhoršeným úchopem. Vše autorka doplní kazuistickými příklady z praxe.

Název příspěvku: Kernel Therapy aneb je to Pecka

Autor: Mgr. Ladislava Chanovická

Pracoviště: Slatinné lázně Třeboň s.r.o.

Kontakt: v.lada9@seznam.cz

Klíčová slova: pecky, úchop, jemná a hrubá motorika, taxe, čítí, kvadrupedální lokomoce, postura, neglect syndrom, kognitivní funkce, feedback

Abstrakt:

Cílem tohoto příspěvku je ukázat široké možnosti využití práce se sadou pecek z běžného ovoce, dostupných v ČR. Pecky v této sadě, mají různé rozměry, od několika milimetrů po několik centimetrů a také různou hrubost, a tvar. Dají použít nejen při procvičování různých fází úchopu nebo čítí. Mohou se využít jako test pokroku terapie a orientační test neglect syndromu. Samozřejmě se s využitím různých pecek dá procvičovat nejedna kognitivní porucha. Využívala jsem jich při kvadrupedální lokomoci, u pacientů s hemianopsií, s poruchou pozornosti, paměti, plánování... Pro jejich univerzálnost je možné pecek využít u pacientů s neurologickým onemocněním, u geriatrického pacienta i u pacienta s revmatologickým onemocněním. Základní sada pecek se vejde do kapsy a příjemně se s nimi pracuje. Pecky jsem hojně využívala při své, cca 10leté, práci s pacienty ve fakultních nemocnicích v Brně. A je jistě ještě spousta dalších možností jak pecky využít. Přednáška bude pojata prakticky s ukázkami využití i s možností si pecky vyzkoušet.

Název zvané přednášky: Představení technologie 3D tisku, možnosti využití ve zdravotnictví, uplatnění v ergoterapii

Autor: Mgr. Klára Gazdová

Kontakt: klara.gazdova@gmail.com

Klíčová slova: 3D tisk, ergoterapie, soběstačnost, kompenzační pomůcky, dlahy, ortézy, asistivní technologie

Abstrakt:

Úvod

Technologie 3D tisku umožňuje převod počítačového 3D modelu na konkrétní předmět. Existuje více typů tiskáren, které se liší materiálem a způsobem výroby předmětu. Rostoucím trendem se využití technologie rozrostla i do oboru zdravotnictví, kde se úspěšně využívá především pro výrobu anatomických modelů (např. pro předoperační plánování), zdravotnických pomůcek napříč obory, ve farmaceutickém průmyslu a 3D bioprinting.

Výroba předmětů pomocí této technologie v oboru ergoterapie může především podpořit soběstačnost pacientů a umožňuje za poměrně nízké náklady přizpůsobit vysoké variabilitě potřeb jednotlivce.

Použité metody

Na základě zahraničních studií a osobních zkušeností z ergoterapeutické praxe při výrobě asistivních technologií pro pacienty pomocí 3D tisku byla vytvořena přehledová prezentace, která shrnuje aktuální trendy pro obor. Představuje samotnou technologii, způsob ovládní, využívané materiály, typy 3D tiskáren a jejich využití. Informuje o aktuálních trendech využití ve zdravotnictví. Zaměřena je především na představení mezinárodních trendů využití technologie pro výrobu asistivních technologií a prakticky ukazuje možné kroky pro uplatnění do každodenní praxe ergoterapeuta.

Závěr

Uplatnění technologie 3D tisku rapidně roste napříč mnoha obory, zároveň jsou 3D tiskárny již dostupnějšími a proto se, především v zahraničí, dostávají i do praxí ergoterapeutů. Velký potenciál využití v ergoterapii je především pro výrobu asistivních technologií - protézy horní končetiny (pasivní statické, pasivní polohovatelné, ovládané tělem, externí řízení), ortotické pomůcky (dlahy, ortézy, robotické rukavice) a kompenzační pomůcky (personální všední denní činnosti, psaní, pro nevidomé a slabozraké); dále pro výrobu anatomických modelů a pomůcek pro vyšetření a terapii. Potenciál využití 3D tisku v ergoterapii potvrzují úspěchy aplikace zahraničních ergoterapeutů.

Název příspěvku: Ergoterapeutická intervence v domácí péči

Autor: Mgr. Ondřej Vacek, Mgr. Radka Beranová

Pracoviště: Katedra Ergoterapie, Fakulta Zdravotnických Studií, Univerzita J. E. Purkyně

Kontakt: ondrej.vacek@ujep.cz

Klíčová slova: ergoterapie, domácí péče, home-care, ergoterapeutická intervence

Abstrakt:

Úvod: Ergoterapie hraje klíčovou roli v poskytování komplexní rehabilitační péče. S rostoucím trendem poskytování péče v domácím prostředí se však objevují specifické faktory v oblasti rehabilitace. Tento příspěvek se zaměřuje na přiblížení ergoterapeutické intervence v domácí péči, její pozitivní a negativní aspekty a popisuje problematiku spojenou s vykazováním rehabilitačních kódů, sociální a environmentální faktory ovlivňující efektivitu rehabilitace. Použité metody: Příspěvek zahrnuje jak kvalitativní, tak kvantitativní přístup. Kvalitativní analýza zahrnuje rozhovory s terapeuty a pacienty, zatímco kvantitativní data byla získávána prostřednictvím sledování konkrétních ergoterapeutických intervencí. Metody byly navrženy tak, aby poskytly komplexní a multidimenzionální pohled na ergoterapii v domácím prostředí. Výsledky: Na základě analýzy dat byly identifikovány klíčové faktory ovlivňující účinnost ergoterapeutické intervence v domácí péči. Závěr: Závěr shrnuje klíčové poznatky získané prostřednictvím studie a navrhuje možná řešení identifikovaných problémů. Ergoterapie v domácí péči prokazatelně přispívá ke zlepšení zdravotního stavu klientů, jejímu vykonávání dle regulí brání současná legislativa.

Název příspěvku: Zpátky za volant, aneb využití autotrenažéru v Centru neurorehabilitace pro osoby se získaným poškozením mozku ERGO Aktiv, o.p.s.

Autor: Mgr. Eliška Burdová, Bc. Natálie Hůrková

Pracoviště: Centrum neurorehabilitace pro osoby se získaným poškozením mozku ERGO Aktiv, o.p.s.

Kontakt: eliska.burdova@ergoaktiv.cz

Klíčová slova: autotrenažér, řízení automobilu, získané poškození mozku

Abstrakt:

Řízení patří mezi důležitou oblast instrumentálních všedních denních činností. Pro některé osoby je zásadní k udržení zaměstnání. Ovládání automobilu umožňuje lidem nezávislost na vnějším okolí. Z toho důvodu se velké množství lidí navzdory disabilitě snaží zachovat si řidičský průkaz. Centrum neurorehabilitace ERGO Aktiv bylo součástí projektu „Zpátky za volant“. Tým složený z expertů z ČVUT, odborníků ze společnosti INESAN a pracovníků centra ERGO Aktiv společně navrhli automobilový trenažér, který slouží k tréninku motorických a kognitivních schopností potřebných pro řízení vozidla. Jeho funkce zahrnují simulaci různých dopravních situací, cvičení reakčního času a monitorování chování za volantem. Na základě dostupných dat a kazuistiky klienta přiblížíme přínos trenažéru v rehabilitaci osob po získaném poškození mozku a roli ergoterapeuta v celém procesu. Autotrenažér se v ERGO Aktivu osvědčil jako užitečný nástroj pro testování a trénink řídičských schopností. Při návratu za volant však musí být zařazen do širšího rehabilitačního procesu. Doporučujeme jeho začlenění do komplexního programu neurorehabilitace, který zahrnuje i další terapeutické a psychosociální intervence.

Název příspěvku: Prehabilitace z pohledu ergoterapeuta

Autor: Mgr. Lenka Freislebenová,^{1,2} MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.,^{1,3,4} MUDr. Bc. Marie Tichá⁴

Pracoviště: 1. Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN, Praha, Česká republika 2. Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN, Praha, Česká republika 3. Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni, Česká republika 4. Oddělení fyziatrie a léčebné rehabilitace FNB, Praha, Česká republika

Kontakt: lenka.freislebenova@bulovka.cz

Klíčová slova: Prehabilitace, ergoterapie, onkogynekologie, karcinom ovárií

Abstrakt:

Prehabilitaci je možné označit jako soubor intervencí, jejichž společným cílem je zvýšení celkové odolnosti a funkční kapacity u pacientů před plánovaným chirurgickým výkonem. První prospektivní randomizovaná studie o prehabilitaci byla publikována v roce 2009. Jako nejefektivnější se jeví tzv. multimodální prehabilitace, kdy se terapií účastní fyzioterapeut, psycholog, nutriční terapeut a nově i ergoterapeut. Klinické studie prokazují, že pravidelné provádění pohybových aktivit má pozitivní vliv nejen na zlepšení fyzických funkcí, na redukci únavy, ale i na zlepšení psychického stavu. Zlepšení fyzických i psychických parametrů vede ke zkrácení délky hospitalizace a snížení pooperační morbidit. V rámci ergoterapie hraje klíčovou roli vstupní cílené ergoterapeutické vyšetření zaměřené na kognitivní funkce a soběstačnost. V rámci vyšetření se odhalí možné problémové oblasti, následně poté je indikována individuální terapie. V České republice se aktuálně prehabilitace aplikuje formou multicentrických studií zaměřených na prehabilitaci u pacientů s plánovanou TEP kyčelního a kolenního kloubu, dále také v onkogynekologii u plánovaného chirurgického výkonu u karcinomu ovárií.

Název příspěvku: Využití kanabidiolu při ergoterapeutické intervenci u spastické parézy horní končetiny

Autor: Bc. Daniel Chynorai

Pracoviště: Fakulta zdravotnických studií Univerzity Jana Evangelisty Purkyně

Kontakt: daniel.chy@seznam.cz

Klíčová slova: CBD, ergoterapie, kanabidiol, konopí, myorelaxace, spasticita, spastická paréza

Abstrakt:

ÚVOD: Spasticita významně zhoršuje kvalitu života nemocných, jejich mobilitu, soběstačnost i aktivity běžného dne a zároveň komplikuje i celý rehabilitační proces. Spasticitu lze léčit konzervativně, operativně či farmakologicky, často však kombinací všech uvedených. Tento příspěvek se dopodrobna věnuje potenciálnímu využití myorelaxačních účinků nepsychoaktivního kanabinoidu kanabidiolu (CBD) v ergoterapeutické intervenci u spastické parézy horní končetiny, a tím i zlepšení každodenního života nemocných, kteří trpí spasticitou. **METODIKA:** Teoretické poznatky, získané prostudováním odborných článků a literatury byly uplatněny při tvorbě kazuistiky, kdy byl na základě rozhovoru, pozorování, objektivizačních měření a standardizovaných testů sestaven a realizován krátkodobý ergoterapeutický plán u pacienta s mozkovou obrnou (spastická kvadruparetická forma), který zahrnoval transdermální aplikaci formulace CBD, ergoterapeutické intervence bez transdermální aplikace formulace CBD a ergoterapeutické intervence spolu s transdermální aplikací formulace CBD. **VÝSLEDKY:** U klienta se po každodenní ergoterapeutické intervenci spolu s transdermální aplikací formulace CBD dvakrát denně podařilo snížit podíl centrální složky spasticity oproti vstupnímu hodnocení o 16,67 %. Zároveň došlo po ergoterapeutických intervencích ke zlepšení rozsahů pohybů v mnoha kloubech, zlepšení provádění ADL a zlepšení jemné a hrubé motoriky. **ZÁVĚR:** Po ergoterapeutických intervencích spolu s transdermální aplikací CBD klient dosáhl nejlepších výsledků při měření spasticity, při goniometrickém měření, ve FIM testu i při Jabsen-Taylor testu. Pokud by se do budoucna podařilo prokázat kladný vliv CBD na spasticitu, mohlo by se jednat o zajímavou alternativu v léčbě spastických paréz, jelikož transdermální aplikace kanabidiolu je nebolestivá, nenávyková, téměř bez vedlejších účinků a cenově dostupná.

Postery:

Název posteru: Temná stránka zaměstnávání (Dark side occupations) z pohledu českých ergoterapeutů - dotazníkové šetření

Autor: Zuzana Rodová M.Sc.^{1,2} Olga Nováková M.Sc.¹, Mgr. Kateřina Vondrová^{1,3}
doc. Mgr. Vladimír Rogalewicz, CSc.¹

Pracoviště: 1. Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, 2. Klinika adiktologie 1.LF UK, 3. Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, 2. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Fakultní nemocnice Motol

Kontakt: zuzana.rodova@lf1.cuni.cz

Klíčová slova: aktivity, zaměstnávání, temná strana aktivit, závislost

Abstrakt:

Úvod: Ergoterapeuti se zaměřují především na produktivní a pozitivní zaměstnávání vedoucí k dobrému zdraví. Ne všechny aktivity jsou zdravé a produktivní, ale mohou poskytnout pocit pohody, když je důležitý jejich smysl a význam (relaxace, kreativita, oslavy, zábava). Mezi temné strany zaměstnávání patří např. pití alkoholu, kouření, užívání návykových látek, hazardní hry, nadměrné užívání sociálních sítí a workoholismus. Cíl: Prozkoumat využití temné strany zaměstnávání v praxi českých ergoterapeutů. Metody: Na základě diskuze na celostátní konferenci ČAE v roce 2023 byl vytvořen elektronický dotazník s 15 otázkami, který byl distribuován prostřednictvím e-mailů a sociálních sítí mezi české ergoterapeuty. Pomocí metody sněhové koule bylo shromážděno 84 zcela vyplněných dotazníků. Odpovědi respondentů byly analyzovány pomocí deskriptivní statistiky. Výsledky: Průzkum ukázal, že většina ergoterapeutů se při práci s pacienty/klienty vyhýbá problematice sexu (64 %), nadužívání prášků nebo užívání návykových látek (45 %). Pouhých 14 % je otevřených všem tématům. Celkem 24 % ergoterapeutů nikdy nepoužívá temné stránky zaměstnávání jako cíl terapie, 65 % příležitostně, 6 % často a 5 % běžně. Závěr: Ergoterapeuti musí porozumět temným stranám zaměstnávání a přiznat si, že je jejich klienti vykonávají. Měli by hledat způsoby, jak minimalizovat negativní aspekty temných stránek aktivit jejich pacientů/klientů, a jak je podpořit v provádění aktivit, které jsou pro jejich zdraví prospěšnější.

Dedikace grantové podpory: Příspěvek na konferenci je vytvořen v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu č. 260632

Název posteru: Zkušenosti českých ergoterapeutů s videomanuálem a zvukovými nahrávkami k České rozšířené verzi manuálu pro Purdue Pegboard Test (PPT): Model 32020A

Autor: Mgr. Zita Matoušová¹, Mgr. Kateřina Vondrová^{1,2} Mgr. Eliška Rotbartová¹, Mgr. Šárka Strubinská¹, Bc. Anna Sedlecká¹, doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D.¹

Pracoviště: 1. Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze; 2. Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, 2. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Fakultní nemocnice Motol

Kontakt: zita.matousova@lf1.cuni.cz

Klíčová slova: ergoterapie, Purdue Pegboard Test, videomanuál, zvukové nahrávky

Abstrakt:

Úvod: V roce 2021 byla publikována Česká rozšířená verze manuálu pro Purdue Pegboard Test (ČRVM pro PPT). Jedná se o standardizovaný test hodnotící jemnou motoriku, při kterém je nutné podávat přesné slovní instrukce a předvádět ukázky úkolů požadovaných po testované osobě. Pro usnadnění provádění tohoto testu v praxi byly vytvořeny zvukové nahrávky obsahující namluvené slovní instrukce pro testovanou osobu. Ke zmíněné verzi manuálu byl vypracován také videomanuál, který obsahuje i videoukázky ilustrující správné řešení specifických situací podle ČRVM pro PPT. Ty běžně vznikají při provádění tohoto testu (např. nechtěné shoení podložky z již hotového kompletu). Cílem projektu bylo zjistit, jaké mají ergoterapeuti zkušenosti s používáním zvukových nahrávek a videomanuálu k ČRVM pro PPT. Použité metody: Bylo provedeno online dotazníkové šetření. Dotazník byl opakovaně šířen prostřednictvím České asociace ergoterapeutů, sociálních sítí a rozesílaných e-mailů. Získaná data byla analyzována s využitím deskriptivní statistiky. Výsledky: Dotazník vyplnilo 195 respondentů, z toho bylo 58 studentů. Celkem 98 respondentů znalo ČRVM pro PPT. Většina z nich se o něm dozvěděla díky tomuto dotazníku. Dvanáct respondentů už někdy využilo zvukové nahrávky. Měli s nimi pozitivní zkušenosti. Ostatní je nevyužívají zejména kvůli nevědomosti o jejich existenci nebo kvůli nepoužívání testu. Celkem 27 ergoterapeutů považuje videomanuál za přínosný. Ostatní ho ale neviděli, protože o něm nevěděli nebo nejsou členy České asociace ergoterapeutů. Závěr: Videomanuál a zvukové nahrávky k ČRVM pro PPT zatím vyzkoušelo příliš málo ergoterapeutů. Ti, co videomanuál shlédli, ho považují za přínosný. Pozitivní ohlas mají i zvukové nahrávky, které usnadňují provádění testu v praxi.

Dedikace grantové podpory: Podpořeno MZ ČR - RVO - VFN00064165, projekt GIP-24-NL-07-243

**Sborník příspěvků z odborné konference České asociace ergoterapeutů
„Trendy v ergoterapeutické klinické praxi“**

Vydává ČAE ČR, Albertov 2049/7, 128 00 Praha 2

e-mail: info@ergoterapie.org

IČO: 62348451

ISBN 978-80-907920-4-4

GENERÁLNÍ SPONZOR KONFERENCE

HLAVNÍ SPONZOŘI KONFERENCE

VEDLEJŠÍ SPONZOŘI KONFERENCE

